

Ogrody botaniczne odtwarzają pustynne siedliska, dobierając rośliny i tworząc dla nich warunki zbliżone do tych, w których rosną w naturze. Za pomocą światła, przepuszczalnego podłoża i oszczędnego podlewania pokazują zwiedzającym, jak rośliny radzą sobie z niedoborem wody.

Światło i przestrzeń pod szkłem

W chłodniejszym klimacie kolekcje roślin pustynnych często znajdują się w szklarniach. Przez szklane ściany i dach dociera światło, a osłona pomaga chronić rośliny przed długotrwałym chłodem i nadmiernymi opadami. Nie każda pustynia jest jednak stale gorąca, dlatego warunki dobiera się do potrzeb konkretnych gatunków.

Ważny jest także ruch powietrza. Wietrzenie pomaga ograniczać nadmiar wilgoci, który może sprzyjać chorobom roślin. W słoneczne dni szklarnia potrafi się mocno nagrzać, więc jej temperaturę trzeba kontrolować. Czasem potrzebne jest również cieniowanie, by ostre słońce nie uszkodziło roślin.

Ścieżki prowadzone między grupami roślin pozwalają oglądać je z bliska bez naruszania podłoża. Wolna przestrzeń wokół okazów ułatwia też dostrzeżenie ich kształtów, od niskich rozet po wysokie, kolumnowe kaktusy.

Podłoże, kamienie i oszczędna woda

W pustynnej części ogrodu podłoże zwykle zawiera dużo materiału mineralnego, na przykład żwiru. Taka mieszanka szybko przepuszcza wodę i pomaga korzeniom przeschnąć po podlewaniu. To ważne, ponieważ długie zaleganie wilgoci może prowadzić do ich gnicia.

Kamienie i żwir budują też obraz suchego krajobrazu. Nie są jednak tylko dekoracją: mogą osłaniać powierzchnię podłoża i oddzielać ją od części roślin. Ich obecność nie oznacza, że wszystkie pustynie wyglądają tak samo. Pustynne tereny bywają skaliste, żwirowe lub piaszczyste.

Podlewanie dostosowuje się do gatunku, pory roku i warunków w szklarni. Niektóre sukulenty potrzebują mniej wody w okresie spoczynku, a więcej podczas wzrostu. Nawet roślina przystosowana do suszy potrzebuje wody, lecz często lepiej znosi przerwę w podlewaniu niż stale mokre korzenie.

Rośliny, które opowiadają o przetrwaniu

W takich kolekcjach można zobaczyć kaktusy i inne sukulenty, czyli rośliny magazynujące wodę w swoich tkankach. Gruba łodyga kaktusa może pełnić tę funkcję, a ciernie pomagają ograniczać dostęp roślinożerców. U innych sukulentów zapas wody gromadzi się między innymi w mięsistych liściach.

Ogrody mogą zestawiać rośliny o podobnym wyglądzie pochodzące z różnych części świata. Dzięki temu łatwiej zauważyć, że podobne warunki sprzyjają powstawaniu podobnych przystosowań. Tabliczki z nazwami i miejscem pochodzenia pomagają odróżnić gatunki oraz zrozumieć, dlaczego nie wszystkie mają te same wymagania.

Jak przyjrzeć się pustynnej szklarni

Podczas spaceru warto zwolnić i poszukać szczegółów, które na pierwszy rzut oka mogą umknąć.

1. Spójrz na kształt roślin. Grube łodygi i liście pozwalają zobaczyć, gdzie może być gromadzona woda.
2. Porównaj powierzchnię różnych okazów. Ciernie, włoski i woskowy nalot to cechy, które mogą pomagać roślinom radzić sobie w trudnych warunkach.
3. Przeczytaj tabliczki i sprawdź pochodzenie roślin. Pustynie leżą w różnych częściach świata, a ich klimat nie jest jednakowy.
4. Obejrzyj podłoże i rozmieszczenie okazów. Żwir, kamienie oraz odstępy między roślinami pomagają pokazać charakter suchego siedliska.

Szklarnia nie jest pustynią przeniesioną w całości pod dach. Pozwala jednak z bliska zobaczyć rośliny i ich przystosowania, a także zrozumieć, jak wiele zależy od światła, wody i podłoża.

Uzupełnienie tematu: historia sztuki Wiednia i kwiaty